

УДК 657

Максименко І.Я.¹, Пилияк А.П.²

¹ канд. екон. наук, доцент ЗНТУ

² магістрант гр.ФЕУз-614 ЗНТУ

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ ЗІ ЗНИЖКОЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ

На законодавчому рівні питання надання знижок урегульовано ст. 632 ЦКУ. Згідно з цією статтею ціна в договорі встановлюється за домовленістю сторін. Зміна ціни після укладення договору допускається тільки у випадках і на умовах, передбачених законом чи договором

У зв'язку з цим оптовим продавцям у договорі бажано одразу передбачити можливість надання знижки. Утім, якщо первісно таку можливість не було встановлено, завжди можна необхідні положення додати до договору шляхом укладення додаткового договору.

Роздрібні підприємства здійснюють торгівлю на умовах публічного договору (ч. 1 ст. 633 ЦКУ). Він, як правило, виконується в момент здійснення продажу і укладається в усній формі згідно з ч. 1 ст. 206 ЦКУ.

Оскільки зміна ціни після виконання договору неможлива (ч. 3 ст. 632 ЦКУ), знижки на роздрібному підприємстві надаються в момент здійснення продажу. Винятком може бути тільки перегляд ціни у випадку, якщо після продажу виявлено брак чи будь-яку іншу невідповідність товару заявленим характеристикам.

У бухгалтерському обліку саму суму знижки, наданої до або в момент відвантаження (передання) товарів, не відображають. Тобто на дату відвантаження товарів в обліку продавця показують дохід від їх реалізації вже з урахуванням знижки (за кредитом субрахунку 702). Одночасно з відображенням доходу від реалізації відбувається стандартне списання собівартості реалізованих товарів (дебет субрахунку 902).

Проте не все так просто з підприємствами роздрібної торгівлі, які обліковують товари за реалізаційною вартістю. Адже спочатку товари передають у роздріб за продажною вартістю, що включає певний розмір торгової націнки.

Проте фактично згодом товари відпускаються за меншою вартістю, тобто «реалізується» не вся нарахована торгова націнка. ця обставина зобов'язує усунути вплив суми наданих знижок на зазначені показники.

Доходи і витрати з податку на прибуток відповідатимуть доходам і витратам у бухгалтерському обліку. Податкові зобов'язання з ПДВ на «знижкові» товари нараховують у загальному порядку. Базою оподаткування в цьому випадку є продажна вартість товарів з урахуванням знижки.

Тобто в цілях обкладення ПДВ потрібно порівнювати ціну реалізації з ціною придбання. Якщо вище виявляється ціна придбання, на суму перевищення слід донарахувати податкові зобов'язання з ПДВ. На цю суму продавець виписує окрему податкову накладну, яку залишає в себе (з типом причини «15»). Донарахування ПДВ у цьому випадку відображають проводкою: Дт 949—Кт 641/ПДВ.

Також можлива ситуація, коли знижки надаються до відвантаження товару, але після отримання передоплати від покупця. У цьому випадку без коригувань не обійтися. На дату повернення коштів продавець складає розрахунок коригування до оформленої раніше податкової накладної і надсилає його покупцю для реєстрації в ЄРПН. Право на зменшення податкового зобов'язання з ПДВ продавець набуває тільки після реєстрації розрахунку коригування в ЄРПН покупцем.

У бухгалтерському обліку для відображення знижок, наданих після відвантаження товарів, використовують субрахунок 704 «Вирахування з доходу».

У ПДВ-обліку знижки, надані після відвантаження товарів, розглядаються як зміна суми компенсації вартості проданих товарів. Це означає, що в місяці реалізації товарів продавець відображає податкові зобов'язання з ПДВ у повній сумі в загальному порядку. У місяці надання знижки підприємство-продавець на підставі п. 192.1 ПКУ має виписати розрахунок коригування до податкової накладної та надіслати його покупцю.

Той, у свою чергу, зобов'язаний зареєструвати такий розрахунок коригування в ЄРПН.

Таким чином, у бухгалтерському обліку саму суму знижки, наданої в момент продажу, не відображають. Сума знижки, надана індивідуально конкретному покупцю-фізособі, підлягає обкладенню ПДФО і ВЗ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Цивільний кодекс України від 16.03.2003 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>